

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 25. ožujaka 2021.

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

Nova presuda ESLJP u predmetu *Smiljanić protiv RH*

Neučinkovita primjena propisa o sigurnosti u cestovnom prometu u slučaju prometne nesreće koju je izazvao višestruki počinitelj predstavlja povredu prava na život

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) je 25. ožujka 2021. objavio presudu kojom je utvrdio da je podnositeljima povrijeđeno pravo na život u materijalnom i proceduralnom aspektu zbog toga što Republika Hrvatska nije osigurala odgovarajući regulatorni okvir kažnjavanja počinitelja prometnih prekršaja koji učestalo ponavljaju te prekršaje, a što je dovelo do povrede ljudskih prava podnositelja.

Naime, sin odnosno brat podnositelja zahtjeva smrtno je stradao u prometnoj nesreći koju je izazvao D.M., koji je prošao kroz crveno svjetlo na raskrižju dok je bio pod utjecajem alkohola. Osuđen je na kaznu zatvora od dvije godine. Dodatno, D.M. je imao povijest višestrukog kršenja propisa o sigurnosti cestovnog prometa i niz prekršajnih postupaka zbog vožnje u alkoholiziranom stanju koji su se vodili protiv njega otprilike u isto vrijeme kada je bio i događaj koji je bio predmet ovog postupka.

Europski sud je utvrdio da iako su domaće vlasti poduzele određene mjere protiv D.M.-a, nisu sveobuhvatno sagledale dostupne djelotvorne, odvraćajuće i preventivne mjera kako bi spriječile njegova kontinuirana ozbiljna kršenja propisa o cestovnom prometu, te dovođenja u opasnost ljudi i imovine. Takav sveobuhvatni pristup zahtijevao bi poduzimanje mjera u cilju smanjenja rizika za sigurnost cestovnog prometa, na primjer, poništavanjem njegove vozačke dozvole ili oduzimanjem na dulje vremensko razdoblje, nametanjem prometne edukacije, liječenja od zlouporabe droga odnosno drugih opijata, i gdje je to primjenjivo, primjenom strožih i odvraćajućih sankcija za njegovo ponašanje. Poduzimanje takvih mjera bilo bi u skladu s mehanizmima uspostavljenim u relevantnom domaćem regulatornom okviru kao i onima utvrđenim u relevantnim međunarodnim propisima (prije svega u Konvenciji ali i u EU propisima).

Europski sud je utvrdio da su domaće vlasti na različitim razinama višestruko propustile poduzeti odgovarajuće mjere protiv kontinuiranog nezakonitog ponašanja DM-a, i tako su umanjile učinkovito funkcioniranje preventivnih mjera usmjerenih na osiguravanje javne sigurnosti i minimiziranje broja prometnih nesreća. Stoga je Sud utvrdio da je došlo do povrede pozitivne obveze države temeljem članka 2. Konvencije.

Dodatno, što se tiče činjenice da je D.M. više puta odgađao izvršenje kazne koja mu je bila određena u kaznenom postupku Sud je utvrdio da relevantni domaći zakon predviđa hitno izvršenje

kazne u ovim slučajevima koje se može dogoditi samo u iznimnim okolnostima. Ujedno je istaknuo kako nije potpuno jasno zašto je izvršenje kazne D.M. odgođeno za godinu dana nakon pravomoćnosti kazne i to se nije moglo smatrati razumnim. Takvo neopravdano odgađanje nije bilo u skladu s obvezom države prema članku 2. Konvencije da izvrši pravomoćne presude kaznenog suda bez nepotrebnog odgađanja.

Europski sud je zaključio kako utvrđeni nedostaci u odgovoru domaćih vlasti sugeriraju da je domaći regulatorni okvir sigurnosti cestovnog prometa, a kako je primijenjen u ovom slučaju, bio daleko od rigoroznog i nije imao odvrćajući učinak koji bi mogao osigurati učinkovitu prevenciju takvih nezakonitih djela ubuduće. Također, postupanje domaćih vlasti nije uspjelo osigurati povjerenje javnosti u poštivanje vladavine prava i sposobnost vlasti da spriječe bilo kakvu pojavu sličnih nezakonitih djela, što predstavlja povredu Konvencije.

Sud je podnositeljima dodijelio naknadu za povredu ljudskih prava u iznosu od 26.000,00 EUR te iznos od 4,540 EUR na ime troškova postupka.

Ova presuda još nije konačna, a postat će ukoliko niti jedna stranka u roku od tri mjeseca od donošenja iste ne podnese zahtjev velikom vijeću Suda. Presuda je dostupna na web stranici Suda (www.echr.coe.int/hudoc) na engleskom jeziku, a nakon prijevoda na hrvatski jezik, bit će dostupna na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.

Za sve dodatne informacije molimo obratiti se na adresu elektronske pošte ured@zastupnik-esljp.hr ili broj telefona 01/6444 600.